

**INFLUENȚA CONVENȚIEI
EUROPENE PENTRU APĂRAREA
DREPTURILOR OMULUI ȘI A
LIBERTĂȚILOR FUNDAMENTALE
ASUPRA DREPTULUI INTERN AL
STATELOR MEMBRE ALE
CONSILIULUI EUROPEI**

Prof. univ. dr. Ovidiu PREDESCU
Redactor-șef adjunct al Revistei “Dreptul”
Universitatea “George Barițiu”, Brașov

***Abstract:** Articolul prezintă problema raportului dintre Convenția (europeană) pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale ca act juridic de drept internațional și dreptul intern al statelor membre ale Consiliului Europei fiind reliefate modul de încorporare a dispozițiilor Convenției în legislația internă, precum și rangul acesteia în raport cu legislațiile interne.*

***Cuvinte cheie:** dreptul intern, drepturile omului, convenție, Constituția României*

1. Problema raportului dintre Convenția (europeană) pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (în continuare Convenția europeană) ca act juridic de drept internațional și dreptul intern al statelor membre ale Consiliului Europei implică analiza, pe de o parte, a modului de încorporare a dispozițiilor Convenției europene în legislația internă și, pe de altă parte, rangul Convenției europene în raport cu legislațiile interne.

Ca regulă generală, normele juridice internaționale în domeniul drepturilor omului sunt direct aplicabile în dreptul intern, întrucât beneficiarii acestora sunt înșiși indivizii. Obligația statelor membre ale Consiliului

**INFLUENCE OF THE EUROPEAN
CONVENTION FOR THE
PROTECTION OF THE HUMAN
FUNDAMENTAL RIGHTS AND
LIBERTIES OVER THE INTERNAL
LAW OF THE EUROPEAN COUNCIL
MEMBER STATES**

Prof. PhD Ovidiu PREDESCU
Editor Assistant of the „Law” Magazine
“George Barițiu” University of Brașov

***Abstract:** The article presents the problem of the report between the (European) Convention for the protection of the human fundamental rights and liberties as a juridical document of international law and the inter law of the member states of the European Council, spotlighting the incorporation manner of the Convention’s provisions in the intern legislation, an also its rank compared to the intern legislations.*

***Key words:** internal law, human rights, conventions, Romanian Constitution*

1. The problem of the report between the (European) Convention for the protection of the human fundamental rights and liberties (still the European Convention) as a juridical document of international law and the internal law of the member states of the European Council involves the analysis, on one hand, of the incorporation manner of the European Convention provisions in the internal legislation and, on the other hand, the rank of the European Convention compared to the intern legislations.

As a general rule, the international juridical regulations in the field of the human rights are directly applicable in the internal law because their beneficiaries are individuals themselves. The obligation of the European

Europei de a respecta drepturile omului este stipulată în art. 1 al Convenției europene, astfel: „Înaltele părți contractante recunosc oricărei persoane ținând de jurisdicția lor drepturile și libertățile definite în titlul I (intitulat „Drepturi și libertăți” – n.n.) al prezentei Convenții”.

Cu toate acestea, nici Convenția europeană, nici jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare Curtea Europeană) nu impun statelor contractante integrarea normelor convenționale în dreptul intern, aplicarea directă a acestora în sistemul lor juridic național. Curtea Europeană, în cauza Irlanda contra Marii Britanii¹, a arătat că intenția celor care au întocmit textul se reflectă cu deosebită fidelitate acolo unde Convenția europeană a fost încorporată în ordinea juridică internă.

În acest fel, încorporarea dispozițiilor Convenției europene în dreptul intern al statelor contractante implică în prezent o mare diversitate. Spre exemplu, în unele state, cum ar fi Irlanda, aceste norme nu fac parte din dreptul intern, deoarece în asemenea țări normele internaționale au o valoare juridică doar în planul raporturilor interstatuale².

În alte state membre ale Consiliului Europei a fost adoptat sistemul dualist (sistem non-integrator), potrivit căruia prevederile Convenției europene sunt aplicabile în dreptul intern numai prin intervenția unei legi proprii (speciale) prin care se recunoaște valabilitatea pe plan intern a dispozițiilor convenționale (în această situație se găsesc state precum Finlanda, Malta, Suedia, Norvegia, Danemarca, Marea Britanie).

În sfârșit, în țări ca Germania, Spania, Franța, Olanda, Portugalia, Belgia există sisteme moniste (sisteme integratoare), Convenția europeană fiind încorporată direct, automat în ordinea juridică internă prin efectul dispozițiilor constituționale naționale³.

În ceea ce privește poziția pe care o ocupă Convenția europeană în ierarhia actelor normative naționale, statele membre au abordări diferite, apreciindu-se fie că acest document reprezintă o lege superioară

Council member states to respect human rights is stipulated in art. 1 of the European Convention, thus: “The high contracting parties recognize to any person, considering their jurisdiction, the rights and the liberties defined in the first title (named “Rights and Liberties”- n.n.) of the current Convention”.

However, neither the European Convention, nor the jurisprudence of the European Court of the Human Rights (still the European Court) impose to the contracting states the integration of the conventional regulations in the internal law, their direct application in their national juridical system. The European Court, in the case Ireland versus the Great Britain²⁰, showed that the intention of the ones that had made the text is reflected with a special devotion where the European Convention had been incorporated in the intern juridical order.

Thus, the incorporation of the European Convention provisions in the internal law of the contracting states involves at present a great diversity. For example, in certain states, such as Ireland, these regulations are not part of the internal law because in such countries the international regulations have a juridical value only regarding the inter-state reports²¹.

In other member states of the European Council they adopted the dualist system (a non-integrator system), according to which the stipulations of the European Convention are applicable in the internal law only by the intervention of an own (special) law by means of which it is recognized the intern validity of the conventional provisions (in this situation there are states such as Finland, Malta, Sweden, Norway, Denmark, Great Britain).

Finally, in countries like Germany, Spain, France, Holland, Portugal, Belgium, there are monist systems (integrator systems), the European Convention being directly and automatically incorporated in the internal juridical order by the effect of the national constitutional provisions²².

Regarding the position of the European Convention in the hierarchy of the national regulative documents, the member states

Constituției ori se situează la același nivel cu aceasta, fie că este inferior ei.

Soluțiile constituționale adoptate de statele membre ale Consiliului Europei s-au dovedit a fi diferite. În Olanda, de pildă, Convenția europeană are rang *supraconstituțional*, făcând parte din dreptul ginților. În Austria, acest document are rang *constituțional*, iar în țări precum Franța, Spania, Cipru, Portugalia are rang *infraconstituțional*, adică forța juridică a normelor Convenției europene este superioară legii interne, dar inferioară normelor constituționale⁴. De asemenea, în Germania, Convenția europeană are statutul de *lege federală*, inferior legii fundamentale, dar superior reglementărilor statelor membre ale federației⁵.

În fine, în Italia, Turcia, San Marino, Lichtenstein, Finlanda, Ungaria ș.a. Convenția europeană a dobândit după ratificare caracterul unei *legi ordinare*⁶.

Având în vedere cele expuse mai sus, se poate concluziona că se recunoaște de statele contractante prioritatea Convenției europene față de legea națională. Totuși, prioritatea normei convenționale nu înseamnă că aceasta ar trebui să se substituie regulii interne de rang inferior. Dimpotrivă, Convenția europeană prevăzând în art. 53 un standard minim în materie de drepturi și libertăți, pe care statele membre trebuie să-l asigure, pe de o parte, nu urmărește să înlocuiască dreptul intern, ci doar, la nevoie, să-l completeze ori să-i remedieze deficiențele sau lacunele – statele contractante fiind încurajate să deroge de la acest standard minim cu ajutorul normei interne cu grad mai ridicat de protecție – iar, pe de altă parte, încredințează autorităților naționale sarcina de a asigura, în raporturile cu indivizii, respectarea drepturilor pe care le stipulează. Așadar, este evidențiat *principiul subsidiarității* care domină dreptul internațional și european al drepturilor omului⁷.

În plus, dispozițiile art. 46 coroborate cu cele ale art. 34-35 din Convenția europeană

have different approaches, appreciating either that this document represents a law that is superior to the Constitution or it is placed at the same level with it, or it is inferior to it.

The constitutional solutions adopted by the member states of the European Council proved to be different. In Holland, for example, the European Convention has a *super-constitutional* rank, being a part of the nations law. In Austria, this document has a *constitutional* rank, and in countries like France, Spain, Cyprus, Portugal, it has an *infra-constitutional* rank, namely the juridical force of the European Convention regulations is superior to the internal law, but inferior to the constitutional regulations²³. Also, in Germany, the European Convention has the *federal law* status, inferior to the fundamental law, but superior to the regulations of the federation's member states²⁴.

Finally, in Italy, Turkey, San Marino, Lichtenstein, Finland, Hungary etc. Convention European gain after ratification the feature of an *ordinary law*²⁵.

Considering the facts above, we may conclude that the contracting states recognize the priority of the European Convention compared to the national law. However, the priority of the conventional regulation does not mean that this should substitute the internal inferior rule. On the contrary, the European Convention stipulating in art. 53 a minimum standard regarding the rights and liberties that should be provided by the member states, does not want to replace the internal law but only, when it is needed, to complete it or to rectify its deficiencies or gaps – the contracting states are encouraged to depart from this minimum standard by means of the internal regulation having a higher protection level – and, on the other hand, it entrusts tot he national authorities the task to provide, in the reports to the individuals, the respecting of the stipulated rights. Therefore, it is spotlighted the *subsidiarity principle* that dominated the international and European law of the human rights²⁶.

In addition, the provisions of the art. 46

stabilesc că statele contractante se angajează să se conformeze hotărârilor definitive ale Curții Europene în litigiile în care ele sunt părți, iar sesizarea organului judiciar european pentru drepturile omului nu este posibilă decât după epuizarea căilor interne de recurs și într-un termen de șase luni de la data deciziei interne definitive.

2. *Influența Convenției europene asupra dreptului român.* Drepturile, libertățile și îndatoririle fundamentale ale omului constituie, prin excelență, o instituție a dreptului constituțional, și, ca atare, în mod firesc, sunt cuprinse în corpul Constituției⁸.

Constituția României conține asemenea prevederi în Titlul I intitulat „Principii generale” și, mai ales, în Titlul II „Drepturile, libertățile și îndatoririle fundamentale”, precum și în alte dispoziții ale ei care se referă implicit la drepturile și libertățile fundamentale ale omului⁹.

Potrivit dispozițiilor art. 20 alin. (1) din legea fundamentală, prevederile constituționale referitoare la drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația universală a drepturilor omului, cu pactele și celelalte tratate la care România este parte, așadar, și cu Convenția europeană.

Totodată, în alin. (2) al art. 20 se arată că în situația existenței de neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului, la care România este parte, și legile interne, au prioritate reglementările internaționale, cu excepția cazului în care Constituția sau legile interne conțin dispoziții mai favorabile.

Din analiza textului art. 20 al Constituției României se desprind două reguli cu privire la transpunerea în practică a dispozițiilor constituționale referitoare la drepturile omului și la libertățile fundamentale, și anume: a) interpretarea și aplicarea drepturilor și libertăților cetățenești trebuie să se facă în concordanță cu tratatele internaționale la care țara noastră este parte, Convenția europeană ocupând un loc primordial. Rezultă, astfel, că prevederile

corroborated with the ones of the art. 34-35 in the European Convention establish that the contracting states are committed to agree the definitive decisions of the European Court in the litigations where they are parties, and the notification of the European judiciary organ for the human rights is possible only after finishing the intern appeal ways and in a six month term from the date of the definitive intern decision.

2. *The European Convention over the Romanian law.* The human fundamental rights, liberties and duties represent, above all, an institution of the constitutional law and, as such, they are naturally contained in the Constitution corps²⁷.

The Romanian Constitution contains such stipulation in the First Title named “General Principles” and especially in the Second Title named “Fundamental Rights, Liberties and Duties”, and also in other provisions referred implicitly to the human fundamental rights and liberties²⁸.

According to the provisions of art. 20, paragraph (1) of the fundamental law, the constitutional stipulations referring to the citizens’ rights and liberties will be interpreted and applied according to the Universal Declaration of Human Rights, to the pacts and to the other treaties to which Romania participate, so, including the European Convention.

At the same time, in paragraph (2) of art. 20 it is shown that if there are differences between the pacts and the treaties regarding the human fundamental rights, to which Romania participates, and the internal laws, the international regulations have priority, excepting the case when the Constitution or the internal laws contain more favourable provisions.

By analysing the text of art. 20 of the Romanian Constitution, we find two rules regarding the appliance of the constitutional provisions referring to the human fundamental rights and liberties, namely: a) the interpretation and the appliance of the civic rights and liberties to which our country

Convenției europene au *aplicabilitate directă*, fiind integrate în sistemul intern blocului de constituționalitate¹⁰. Totuși, cu referire la art. 20 alin. (1) din Constituția României, în doctrina română mai recentă s-a susținut cu drept cuvânt că „menținerea aceleiași redactări în Constituția revizuită în anul 2003, fără menționarea Convenției europene a drepturilor omului și a Cartei sociale europene revizuite” este nejustificată¹¹. De asemenea, s-a mai arătat că aceste prevederi ridică unele probleme. În acest sens, se relevă că dacă este de înțeles că textele constituționale pot fi interpretate în spiritul documentelor internaționale, este mai greu de văzut cum vor fi aplicate în concordanță cu acestea¹²; b) reglementările internaționale din domeniul drepturilor omului cuprinse în tratate ratificate de România au prioritate față de reglementările interne, în situația ivirii anumitor neconcordanțe între acestea și legile interne (teza priorității dreptului internațional față de dreptul intern). De la această regulă face excepție cazul în care Constituția sau legile interne conțin dispoziții mai favorabile decât cele cuprinse în tratatele internaționale referitoare la drepturile omului la care România este parte.

Rezultă că, în toate situațiile în care există un conflict între o normă internațională convențională și o normă internă legislativă, se va aplica norma cea mai favorabilă drepturilor omului (fie internă, fie internațională), înlăturându-se norma mai restrictivă¹³.

Astfel, Convenția europeană va avea prioritate în raport cu legislația penală sau procesual penală internă, ori de câte ori ar exista o neconcordanță între acestea, în sensul ca norma internă să ofere o protecție mai restrânsă a drepturilor omului față de standardul minimal al Convenției europene. Consecința acestei contrarietăți este abrogarea implicită a normei interne anterioare ratificării Convenției europene de statul român¹⁴ și inaplicabilitatea normei interne posteroare intrării în vigoare a Convenției europene¹⁵.

În ceea ce privește rangul Convenției

participates, the European Convention having a primordial place. It results thus that the European Convention's stipulations have a *direct applicability*, being integrated in the intern system of the constitutionality block²⁹. Although, referring to art. 20 paragraph (1) of the Romanian Constitution, in the more recent Romanian doctrine, it was supported that “maintaining the same wording in the Constitution reviewed in 2003, without mentioning the European Convention of the Human Rights and the European Reviewed Social Charter” is not justified³⁰. It was also shown that these stipulations have certain difficulties. In this sense, it is spotlighted that, if we understand that the constitutional texts may be interpreted in the spirit of the international documents, it is harder to see how they are applied according to these³¹; b) the international regulations in the human rights field contained in the treaties ratified by Romania have priority comparing to the intern regulations, if there are certain differences between these and the internal laws (the thesis of the international law's priority comparing to the internal law). This rule is respected, excepting the case when the Constitution or the internal laws contain provisions more favourable than the ones contained in the international treaties referring to the human rights to which Romania participates.

It results that, in all the situations where there is a conflict between an international conventional regulation and an intern legislative regulation, we apply the one that is the most favourable to the human rights (either intern, or international), by removing the more restrictive regulation³².

Therefore, the European Convention will have priority reporting to the criminal or processually criminal intern legislation, any time there is a difference between them, meaning that the intern regulation offers a more restrain protection to the human rights comparing to the minimal standard of the European Convention. The consequence of this contrariety is the implicit abrogation of the intern regulation previous to the ratification of

europene în raport cu legislația română, acesta rezultă din coroborarea prevederilor art. 11 și art. 20 cu cele ale art. 1 alin. (5) din Constituția României, acestea consacrand, pe de o parte, supremația legii fundamentale asupra tuturor celorlalte legi, precum și, pe de altă parte, obligația interpretării dispozițiilor constituționale referitoare la drepturile omului în lumina Convenției europene și a celorlalte norme internaționale convenționale. Prin urmare, sub aspectul forței juridice, prevederile Convenției europene au forță *constituțională și supralegislativă*¹⁶.

Convenția europeană și protocoalele adiționale împreună cu întreaga jurisprudență a Curții Europene (ce este obligatorie în interpretarea Convenției europene) fac parte dintr-un bloc de convenționalitate ce are aplicabilitate directă, forță constituțională și supralegislativă¹⁷. După cum s-a arătat, în mod plastic, în doctrină¹⁸, teritoriul constituțional este teatrul unei invazii venite din exterior, statul fiind supus unui control european.

Persoana ale cărei drepturi protejate de Convenția europeană sunt încălcate printr-o dispoziție din legislația internă în materie penală (cod penal, codul de procedură penală, legi speciale cu dispoziții penale) poate solicita direct în fața instanțelor judecătorești să constate inaplicabilitatea normei interne care contravine Convenției europene și jurisprudenței Curții Europene și aplicarea directă a standardului european. Constatarea încălcării drepturilor omului de către instanțele de judecată produce efecte numai în cauza penală în care s-a dispus această măsură fără a invalida cu efect *erga omnes* dispoziția legală. În cazul în care persoana ale cărei drepturi sunt vătămate înțelege să invoce o excepție de neconstituționalitate, iar Curtea Constituțională constată neconstituționalitatea dispoziției de drept intern față de prevederile Constituției și ale Convenției europene, prin raportare și la jurisprudența Curții Europene, decizia instanței de contencios constituțional are efecte *erga omnes*.

Astfel, potrivit art. 31 alin. (3) din

the European Convention by the Romanian state and the non-applicability of the intern regulation subsequent to the validation of the European Convention³³.

Regarding the European Convention's rank reporting to the Romanian legislation, it results from the corroboration of the stipulations of art. 11 and art. 20 to the ones of art. 1 paragraph (5) of the Romanian Constitution and this dedicate, on one hand, the supremacy of the fundamental law over all the other laws and also, on the other hand, the obligation to interpret the constitutional provisions referring to the human rights in the light of the European Convention and of the other international conventional regulations. Therefore, under the aspect of the juridical force, the European Convention's stipulations have a *constitutional and super-legislative force*³⁴.

The European Convention and the additional protocols together with the entire jurisprudence of the European Court (that is compulsory in the interpretation of the European Convention) are part of a conventionality block that has direct applicability, constitutional and super-legislative force³⁵. As it was shown, plastically, in doctrine³⁶, the constitutional territory is the theatre of an invasion came from outside and the state suffers a European control.

The person whose rights protected by the European Convention are encroached by a provision of the intern legislation in criminal matter (criminal code, criminal procedure code, special laws with criminal provisions) may demand directly in front of the judicial instance to find the inapplicability of the intern regulation that runs counter to the European Convention and to the European Court's jurisprudence and the direct appliance of the European standard. Finding the encroachment of the human rights by the judicial courts produces effects only in the criminal cause where this measure was disposed without invalidating with an *erga omnes* effect the legal provision. If the person whose rights are harmed understands to invoke a non-constitutionality exception and the Constitutional Court finds the

Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată¹⁹, dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare constatate ca fiind neconstituționale își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale, dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pune de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept.

Bibliografie

O. Predescu, Convenția europeană a drepturilor omului și Dreptul penal român, editura Lumina Lex, București, 2006
R. Chiriță, Convenția europeană a drepturilor omului, comentarii și explicații, vol. I, Ed. C.H. Beck, București, 2007
Fr. Sudre, Drept european și internațional al drepturilor omului, Editura Polirom, Iași, 2006
C. Bîrsan, Convenția europeană a drepturilor omului. Comentariu pe articole. Vol.I. Drepturi și libertăți, Editura All Beck, București, 2005
C. Călinoiu, V. Duculescu, Drept constituțional și instituții politice, ediție revăzută și completată, Ed. Lumina Lex, București, 2005
L. Burgogue-Larsen, Les occupants du „territoire constitutionnel”, Revue belge de droit constitutionnel, nr. 1/2003
C.-L. Popescu, Protecția internațională a drepturilor omului – surse, instituții, proceduri, Ed. All Beck, București, 2000
M. Constantinescu ș.a., Constituția României, comentată și adnotată, Regia autonomă Monitorul Oficial, 1992

non-constitutionality of the intern right provision comparing to the stipulations of the European Constitution and Convention, reporting also to the European Court's jurisprudence, the decision of the constitutional solicitor court has *erga omnes* effects.

Therefore, according to art. 31 paragraph (3) of Law no. 47/1992 regarding the organization and the working of the Constitutional Court, republished³⁷, the provisions of the valid laws and ordinances found as being non-constitutional stop their juridical effect in 45 days after the publication of the Constitutional Court's decision if, in this lapse of time, the Parliament or the Government, depending on the case, does not agree with the Constitution's provisions regarding the non-constitutional stipulations. During this term, the provisions found as being non-constitutional are suspended by the law.

Bibliography

O. Predescu, European Convention of the Human Rights and Romanian Criminal Law, Lumina Lex Press, Bucharest, 2006
R. Chiriță, European Convention of the Human Rights, Comments and Explanations, vol. I, C.H. Beck Press, Bucharest, 2007;
Fr. Sudre, European and International Law of the Human Rights, Polirom Press, Iași, 2006
C. Bîrsan, European Convention of the Human Rights. Commenting the articles. Vol.I. Rights and Liberties, All Beck Press, Bucharest, 2005
C. Călinoiu, V. Duculescu, Constitutional Law and Political Institutions, a reviewed and completed edition, Lumina Lex Press, Bucharest, 2005
L. Burgogue-Larsen, Les occupants du „territoire constitutionnel”, Revue belge de droit constitutionnel, no. 1/2003
C.-L. Popescu, International Protection of Human Rights – Sources, Institutions, Procedures, All Beck Press, Bucharest, 2000
M. Constantinescu etc., Romanian Constitution, Commented and Annotated, Autonomous Administration Official Gazette, 1992

- ¹ A se vedea CEDO, hotărârea din 18 ianuarie 1978, în cauza Irlanda contra Marii Britanii (www.echr.coe.int.).
- ² A se vedea: *R. Chiriță*, Convenția europeană a drepturilor omului, comentarii și explicații, vol. I, Ed. C.H. Beck, București, 2007, p. 23-35; *Fr. Sudre*, Drept european și internațional al drepturilor omului, Editura Polirom, Iași, 2006., p. 153.
- ³ A se vedea *Fr. Sudre*, op. cit., p. 154.
- ⁴ A se vedea *O. Predescu*, Convenția europeană a drepturilor omului și Dreptul penal român, editura Lumina Lex, București, 2006, p. 51-52 și nota de subsol 81, p. 52.
- ⁵ A se vedea *C. Bîrsan*, Convenția europeană a drepturilor omului. Comentariu pe articole. Vol.I. Drepturi și libertăți, Editura All Beck, București, 2005, p. 100.
- ⁶ A se vedea *O. Predescu*, op.cit., p. 52 și nota de subsol 83.
- ⁷ A se vedea *Fr. Sudre*, op.cit., p. 159.
- ⁸ A se vedea *M. Constantinescu ș.a.*, Constituția României, comentată și adnotată, Regia autonomă Monitorul Oficial, 1992, p. 35.
- ⁹ Pentru detalii referitoare la dispozițiile cuprinse în Titlul I, precum și în Capitolul I (Dispoziții comune) al Titlului II din Constituția României, a se vedea: *O. Predescu*, op. cit., p. 60-63.
- ¹⁰ *C. Bîrsan*, op. cit., vol. I, p. 101.
- ¹¹ Ibidem.
- ¹² A se vedea *C. Călinoiu, V. Duculescu*, Drept constituțional și instituții politice, ediție revăzută și completată, Ed. Lumina Lex, București, 2005, p. 152.
- ¹³ A se vedea *C.-L. Popescu*, Protecția internațională a drepturilor omului – surse, instituții, proceduri, Ed. All Beck, București, 2000, p. 266.
- ¹⁴ România a ratificat Convenția europeană prin Legea nr. 30/1994 (M. Of. nr. 135 din 31 mai 1994).
- ¹⁵ A se vedea *C.-L. Popescu*, op. cit., p. 266.
- ¹⁶ A se vedea: *C. Bîrsan*, op. cit., vol. I, p. 100; *C.-L. Popescu*, op. cit., p. 262 și urm.
- ¹⁷ Ibidem.
- ¹⁸ A se vedea *L. Burgorgue-Larsen*, Les occupants du „territoire constitutionnel”, Revue belge de droit constitutionnel, nr. 1/2003 p. 83.
- ¹⁹ M. Of. nr. 643 din 16 iulie 2004.
- ²⁰ See CEDO, the decision since January 18th, 1978, in the cause Ireland against Great Britain (www.echr.coe.int.).
- ²¹ See: *R. Chiriță*, European Convention of the Human Rights, Comments and Explanations, vol. I, C.H. Beck Press, Bucharest, 2007, p. 23-35; *Fr. Sudre*, European and International Law of the Human Rights, Polirom Press, Iași, 2006., p. 153.
- ²² See *Fr. Sudre*, op. cit., p. 154.
- ²³ See *O. Predescu*, European Convention of the Human Rights and Romanian Criminal Law, Lumina Lex Press, Bucharest, 2006, p. 51-52 and foot note 81, p. 52.
- ²⁴ See *C. Bîrsan*, European Convention of the Human Rights. Commenting the articles. Vol.I. Rights and Liberties, All Beck Press, Bucharest, 2005, p. 100.
- ²⁵ See *O. Predescu*, op.cit., p. 52 and foot note 83.
- ²⁶ See *Fr. Sudre*, op.cit., p. 159.
- ²⁷ See *M. Constantinescu etc.*, Romanian Constitution, Commented and Annotated, Autonomous Administration Official Gazette, 1992, p. 35.
- ²⁸ For details referring tot he disposals contained in the First Title and also in the First Chapter (Common Disposals) of the Second Title in the Romanian Constitution, see: *O. Predescu*, op. cit., p. 60-63.
- ²⁹ *C. Bîrsan*, op. cit., vol. I, p. 101.
- ³⁰ Ibidem.
- ³¹ See *C. Călinoiu, V. Duculescu*, Constitutional Law and Political Institutions, a reviewed and completed edition, Lumina Lex Press, Bucharest, 2005, p. 152.
- ³² See *C.-L. Popescu*, International Protection of Human Rights – Sources, Institutions, Procedures, All Beck Press, Bucharest, 2000, p. 266.
- ³³ See *C.-L. Popescu*, op. cit., p. 266.
- ³⁴ See: *C. Bîrsan*, op. cit., vol. I, p. 100; *C.-L. Popescu*, op. cit., p. 262 and following ones.
- ³⁵ Ibidem.
- ³⁶ See *L. Burgorgue-Larsen*, Les occupants du „territoire constitutionnel”, Revue belge de droit constitutionnel, no. 1/2003 p. 83.
- ³⁷ Official Gazette no. 643 since July 16th, 2004.